

тоту Дзядэк и пр. — 16 штаммов салмонелл. Из 349 кормов местной продукции палочек рода Salmonella ни в одном случае не изолировали.

Chyliński G. — **Comparative studies on the detection of Salmonella in forage products.**

Fish meals were studied acc. to the methods recommended by the Polish Norm and acc. to Dziadek et.

al. There was studied 1451 imported meals and 349 Polish foddors. Only one strain of Salmonella was isolated from the meals studied acc. to the Polish Norm. Sixteen strains of Salmonella were isolated after their multiplication in a 1.0% peptone water acc. to Dziadek et al. Salmonella sp. was not isolated from 349 Polish foddors examined.

JÓZEF KUCZYŃSKI
Łódź

Analiza strat spowodowanych wągrzycą świń rzeźnych

Wyrazem niesłabnącego zainteresowania problematyką częstości występowania, a zarazem strat spowodowanych przez wągrzycę świń, jest duża liczba opracowań poświęconych temu zagadnieniu w piśmiennictwie polskim (1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11).

Istnieją tylko pojedyncze doniesienia określające wielkość strat spowodowanych przez wągrzycę świń. I tak np. w okresie od 1949 do 1953 r. w 6 rzeźniach (Bydgoszcz, Białystok, Lublin, Kraków, Poznań i Łódź) zniszczono wskutek wągrzycy 705 tusz świńskich, a 3 149 tusz dopuszczono do obrotu (po uprzednim przeparowaniu) jako mięso „warunkowo zdatne” (8). Brak jest aktualnych doniesień. Wobec tego celowym wydaje się przedstawienie analizy częstości występowania oraz strat poubojowych, jakie ponosi gospodarka narodowa wskutek wągrzycy świń na przykładzie rzeźni łódzkiej, w latach 1965—1969.

Materiał i metody

Poddano ubojowi 1.957.950 sztuk świń. Analizie poddano wyniki urzędowych, poubojowych badań, przeprowadzonych przez lekarzy Weterynaryjnego Inspektoratu Sanitarnego w rzeźni Zakładów Mięśnych w Łodzi w latach 1965—1969 w oparciu o dokumentację urzędową WIS, dokumentację Zakładów Mięśnych w Łodzi, dokumentację Centrali Przemysłu Mięsnego, notatki i zapisy własne. W diagnostyce wągrzycy świń posługiwano się metodą makroskopowo-trychinoskopową.

Do obliczeń strat materiałowych przyjęto ciężary średnie mięsa, słoniny i narządów wewnętrznych świń. Ciężary średnie wyliczono dzieląc sumę wszystkich tusz mięsnych, całej słoniny oraz poszczególnych narządów wewnętrznych z analizowanych 5 lat, przez ilość świń, badanych w tym okresie.

Na pozycję straty finansowe składały się materiały skonfiskowane oraz ocenione jako warunkowo zdatne. Straty finansowe podano według cen zbytu obowiązujących w 1971 r. (2).

Wysokość strat finansowych obliczano mnożąc ciężar skonfiskowanego materiału w danym roku przez cenę 1 kilograma.

Straty wynikłe wskutek zakwalifikowania mięsa i słoniny jako warunkowo zdatne obliczano mnożąc

ogólny ciężar w ten sposób zakwalifikowanego materiału przez różnicę między ceną 1 kilograma materiału pełnowarościowego, a warunkowo zdatnego.

Wyniki

Uzyskane wyniki, dotyczące częstości występowania wągrzycy świń zawiera tab. 1.

Tab. 1. Częstość występowania wągrzycy u świń poddanych ubojowi w rzeźni ZMs w Łodzi w latach 1965—1969

Rok	Liczba badanych zwierząt	Wągrzyca	
		Liczba przypadków	%
1965	383999	7	0,002
1966	441645	5	0,001
1967	416842	10	0,002
1968	364481	11	0,003
1969	350983	8	0,002
Razem:	1957950	41	0,002

Zestawienie strat materiałowych i finansowych spowodowanych wągrzycą świń przedstawia tab. 2.

Tab. 2. Zestawienie strat spowodowanych wągrzycą świń

lata	Liczba zwierząt chorujących	Ocena mięsa	Ciężar tusz wieprzowych, kg *	Strata na 1 kg zł.	Straty łączne, zł.
1965-1969	13	niezdatne	1030,12	30,10	31006,62
	28	warunkowo zdatne	2218,72	20,03	44440,95
1965-1969	41	słonina uznana za warunkowo zdatną	ciężar słoniny uznanej za warunkowo zdatną, kg ** 287	22,09	6339,83
1965-1969	41	narządy wewnętrzne (serce, język) uznane za niezdatne	ciężar narządów zdyskwalifikowanych, kg *** 23,10	serce 19,80 język 28,80	529,37

Objaśnienia: x = ciężar średni 1 tuszy wieprzowej — 79,24 kg; xx = ciężar średni słoniny 1 szt. świni — 7 kg; xxx = ciężar średni języka świni — 0,20 kg; ciężar średni serca świni — 0,37 kg.

Omówienie wyników

Z danych zawartych w tab. 1 wynika, że wągrzycę świń stwierdzono w latach 1965—69

u 41 badanych sztuk, co stanowi 0,002%. Występowanie tego schorzenia utrzymywało się na określonym poziomie, z nieznacznymi odchyleniami w poszczególnych latach. Tak niski odsetek zarażenia jest nieco zaskakujący, ponieważ liczby podawane przez innych autorów badających to zagadnienie są znacznie wyższe. Tak np. według Trawińskiego (9) wągrzyca występowała w 1935 r. u 0,38% świń, według Tarczyńskiego (8) u 0,16%, a według danych Prosta (4) odnoszących się do Łodzi w latach 1949—1953 u 0,024%. Jedynie Trawiński (11) podaje liczbę zbliżoną, określa bowiem częstość wągrzyca świń w Polsce na 0,003%.

Straty materiałowe (konfiskaty) z powodu wągrzyca, w latach 1965—1969, wyniosły 1 053 kg (tab. 2), co odpowiada 31.536 zł. Nieco większe okazały się straty na skutek oceny mięsa i słoniny jako warunkowo zdatnych, gdyż wyniosły one 50.781 zł (tab. 2).

Łączne straty finansowe z powodu wągrzyca świń w rzeźni Zakładów Mięsnych w Łodzi w latach 1965—1969 zamknęły się sumą 82.317 zł. Wągrzyca świń jest więc schorzeniem o małym znaczeniu ekonomicznym dla gospodarki narodowej, pozostaje jednak nadal groźna jako źródło zakażeń ludzkich.

Piśmiennictwo

1. Janowski H., Szejewski H.: Choroby świń. PWRiL, 1964.
2. Katalog Cen. Centr. Przem. Ms. Wydawnictwo Katalogów i Cenników, 1968.
3. Lutyński W., Wysznińska H.: Medycyna Wet. 26, 321, 1970.
4. Prost E.: Acta parasit. pol., 3, 8, 217, 1955-56.
5. Stefański W.: Medycyna Wet. 10, 245, 1954.
6. Stefański W.: Parazytologia Weterynaryjna. PWRiL, 1968.
7. Tarczyński S.: Acta parasit. pol., 4, 20, 663, 1956.
8. Tarczyński S.: Robaki pasożytnicze i wywołane przez nie robaczyce świń. PWN, 1959.
9. Trawiński A.: Mięsoznawstwo. Lekarski Instytut Naukowo-Wydawniczy, 1948.
10. Trawiński A.: Higiena i przetwórstwo mięsa. PWRiL, 1957.
11. Trawiński A.: Medycyna Wet., 14, 577, 1958.

Adres autora: dr Józef Kuczyński, 90-570 Łódź, ul. M. Curie-Skłodowskiej 47 m 68.

Кучиньски Ю. — Анализ потерь вызванных цистицеркозом свиней.

На основании документации Ветеринарного Санитарного Инспектората и Мясных Предприятий города Лодзь установили что в годах 1965—1969 цистицеркоз свиней был установлен у 41 штук (0,002%), конфискуетом подвергли 1053 кг, стоимости 31 536 зл. Потери в следствие признания мяса и сала условного годными составили еще больше а именно 50 781 зл.

Kuczyński J. — Analysis of losses due to cysticercosis in pigs.

On the basis of data obtained by Veterinary Service in Łódź there was done the evaluation of the incidence of cysticercosis, its frequency and economic losses caused by the disease. Cysticercosis was noticed in 1965—1969 in 41 animals, i.e. 0.002%. The losses were 1053 kg of meat of the value of 31536 zł. A little more losses were due to the altered value of meat and larder and they were 50781 zł.

BRONISŁAW KOZAKIEWICZ

Przydatność metody fluorescencji i ewaginacji do kontroli żywotności wągrów bydlęcych*)

Z Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Poznaniu

Wągrzyca bydła stanowi istotny problem sanitarno-ekonomiczny w wielu krajach świata (3, 4, 6, 9, 14, 17, 18, 21, 24, 25, 29, 30) w tym również w Polsce (1, 7, 10, 11, 15). Kompleksowe badania nad tasieńczyką (*T. saginata*), przeprowadzone wspólnie z Kliniką Chorób Pasożytniczych — Akademii Medycznej w Poznaniu dotyczyły między innymi zagadnień związanych z rozpoznawaniem żywych i obumarłych wągrów bydlęcych. Van den Haever i wsp. oraz Soulsby (23, 27) stwierdzają, że żywotność wągrów bydlęcych u tych samych zwierząt nie jest jednakowa. Zależy to od rodzaju tkanki, w której wągrzy te są zlokalizowane. Badania

własne (12) przeprowadzone na cielętach zakażonych doświadczalnie wykazały, że we wszystkich mięśniach i narządach wewnętrznych mogą obok siebie występować żywe i obumarłe wągrzy *C. bovis*. Przeżywalność wągrów w organizmie bydła jest różna (8). Van den Heever i wsp. (27) wykryli żywe wągrzy u krów w 3 lata po eksperymentalnym ich zakażeniu. Inni autorzy (5, 13, 26, 27) w wyniku przeprowadzonych doświadczeń wykazali, że wągrzy przeżywały od 9 do 30 miesięcy. Część autorów (13, 16) wyraża pogląd, że długość życia wągrów jest ściśle skorelowana z odmianą *Taenia saginata*, która występuje w Afryce. Z powyższym poglądem nie zgadza się Smyth (22), który twierdzi, że długość życia *Cysticercus bovis* uzależniona jest od pochodzenia (rasy) bydła

*) Badania zostały wykonane w ramach polsko-amerykańskiej współpracy naukowej z Center for Disease Control, Atlanta, USA.